

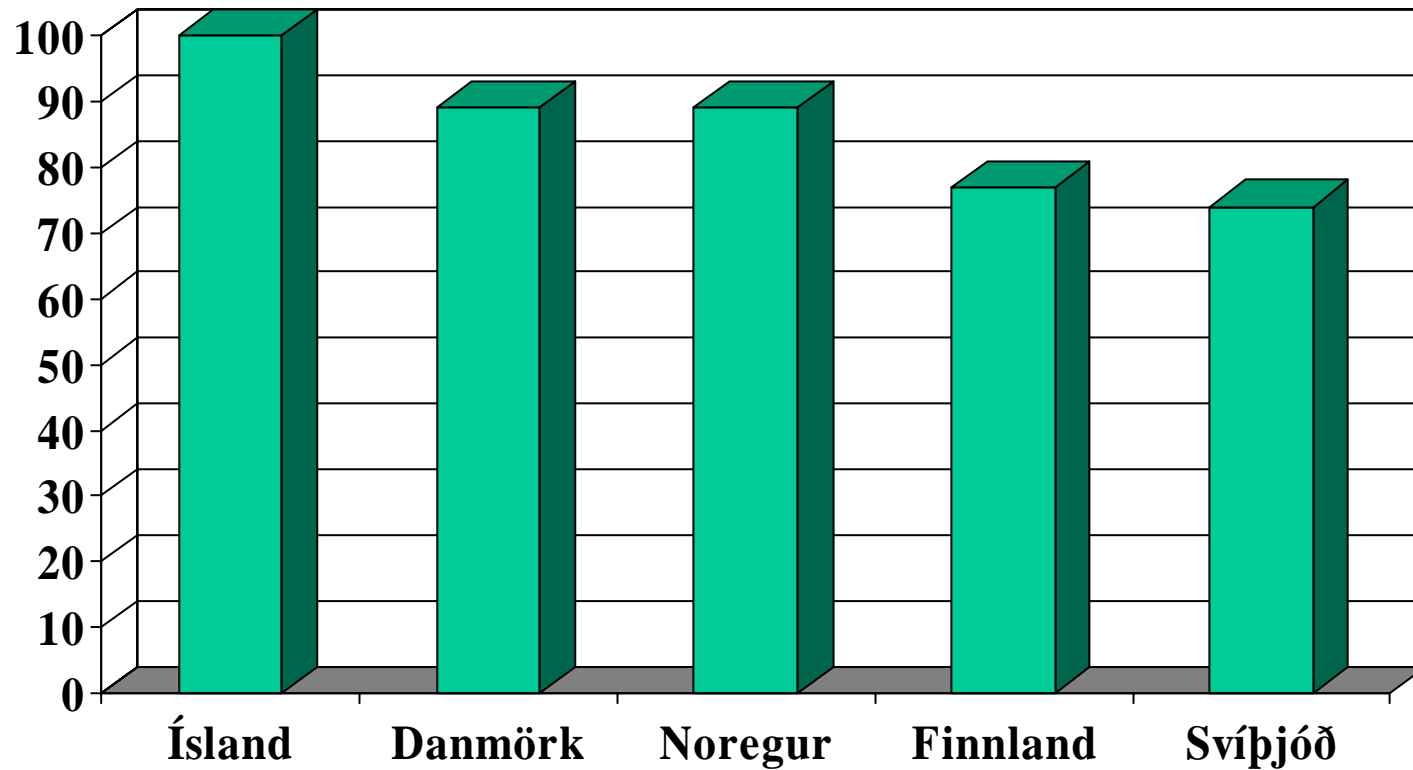
Aldraðir
yfirstétt framtíðarinnar

Tryggingastofnun ríkisins

Reykjavík september 2004

Ásmundur Stefánsson

Staða aldraðra í samanburði einstaklingar

Greiðslur frá ríkinu

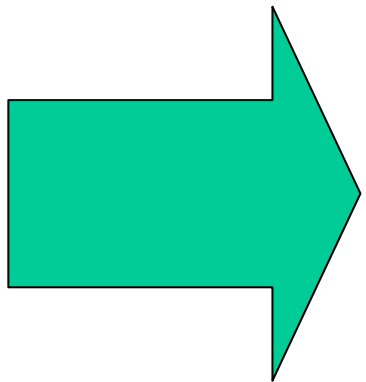
	Einst.	Samb
Grunnlífeyrir	21.249	42.498
Tekjutrygging	41.655	83.310
Tekjutryggingarauki	20.542	32.976
Heimilisuppbót	17.469	0
Tekjur fyrir skatt	100.913	158.784
Skattur	38.913	61,258
Persónuafsláttur	27.496	54.992
Tekjur eftir skatt	89.477	152,518

Aldraðir – framtíðarvandi

- Öldruðum fjölgar hratt
- Þeir virku á vinnumarkaði hafa sífelld fyrir fleirum að sjá
- Heilbrigðiskerfið verður stöðugt dýrara
- Fjárhagur hins opinbera versnar stig af stigi
- Unga fólkið mun ekki standa undir kostnaði við umönnun aldraðra
- Aldraðir munu búa við fátækt og fá ekki viðunandi heilbrigðisþjónustu

Frá fortíð til nútíðar

- 1969 Greiðslur almannatrygginga 17% launa verkamanns. Fáir með gr. úr lífeyrissjóði.
- 2004 Greiðslur almannatrygginga 45% af launum verkamanns hafi hann ekki aðrar tekjur.
- 2004 Greiðslur almannatrygginga eru að meðaltali um 30% af launum verkamanns og lífeyrir frá lífeyrissjóði svipuð fjárhæð, samanlagt 60%.
- 2004 Sá sem fer á lífeyri 2004 fær um 42% frá lífeyrissjóði og 22% frá almannatryggingum

- Lífeyrisþegar
- hafa náð fjárhagslegu sjálfstæði
 - eru að verða óháðir ríkisvaldinu

Frá nútíð til framtíðar árið 2040

Hlutfall atvinnutekna við starfslok

Lífeyrir lífeyrissjóðs	69%	} 91%
Séreignarlífeyrir	15%	
Almannatryggingar	4%	
Atvinnutekjur	3%	
Útgreiðsla arfs	10%	
Samanlagt	101%	

Atvinnutekjur-4% í lífsj-3% séreign = 93%

Hlutföll af landsframleiðslu

	2004	2040
Opinb. útgj. til ellilífeyris	2,3%	1,2%
Útgj. til heilbr. aldraðra (2000)	3,0%	4,8%
Samtals	5,3%	6,1%
Skatthlutdeild aldraðra	4,7%	8,6%
Til ráðstöfunar í annað	- 0,6%	2,5%

Fólk á vinnumarkaði axlar fyrirfram ábyrgð á elliárunum

- Lífeyrissjóðir eru afrakstur kjarasamninga
- Samningsaðilar hafa aðlagð kerfið
 - Aukið innborganir (af öllu, viðbótariðgjald)
 - Minnkað réttindi (skert maka- örorku- ellilíf.)
- Sjóðuppsöfnun
 - innborganir + ávöxtun = útborgun
- Lögfesting tryggir að allir eru með

Einkavædd samábyrgð

- Samningsumfjöllun / pólitísk umfjöllun
- Markaðsáreiti / fyrirhyggja
- Sjálfsábyrgð / skyldutrygging
- Öryggi / ákvörðunarréttur
- Lífeyrir / starfslok
- Sjálfsákvörðunarréttur / fullgildur skattþegn

Landeigendur sem lifa af jarðarrentunni

- Tekjur eins og í vinnu
- Skattgreiðslur eins og starfandi fólk
- Eignafólk samfélagsins
- Greiða eigin framfærslu og þjónustu
- Eftirspurn er óháð efnahagsástandi
- Auka stöðugleika í efnahagslífinu
- Afkoman er óháð fjölda vinnandi fólks
- Öflugustu skattgreiðendur samfélagsins

Óvissuþættir

- Raunvextir 3,5% eða 2,5% umfram laun
- Sparnaður á starfsævinni
- Ævilengd +2 mán. á ári nýfæddir og 1 mán. 65 ára
- Þjónustuþörf
 - Bætt heilbrigði, þ.e. fleiri góð ár
 - Heimþjónusta
 - Kröfur um þjónustu
 - Notendagjöld
- Starfslok
 - 4%+2% í 35 ár =>Hætta án tekjulækkunar 3 árum fyrr eða hætta 60 ára á hálfum launum